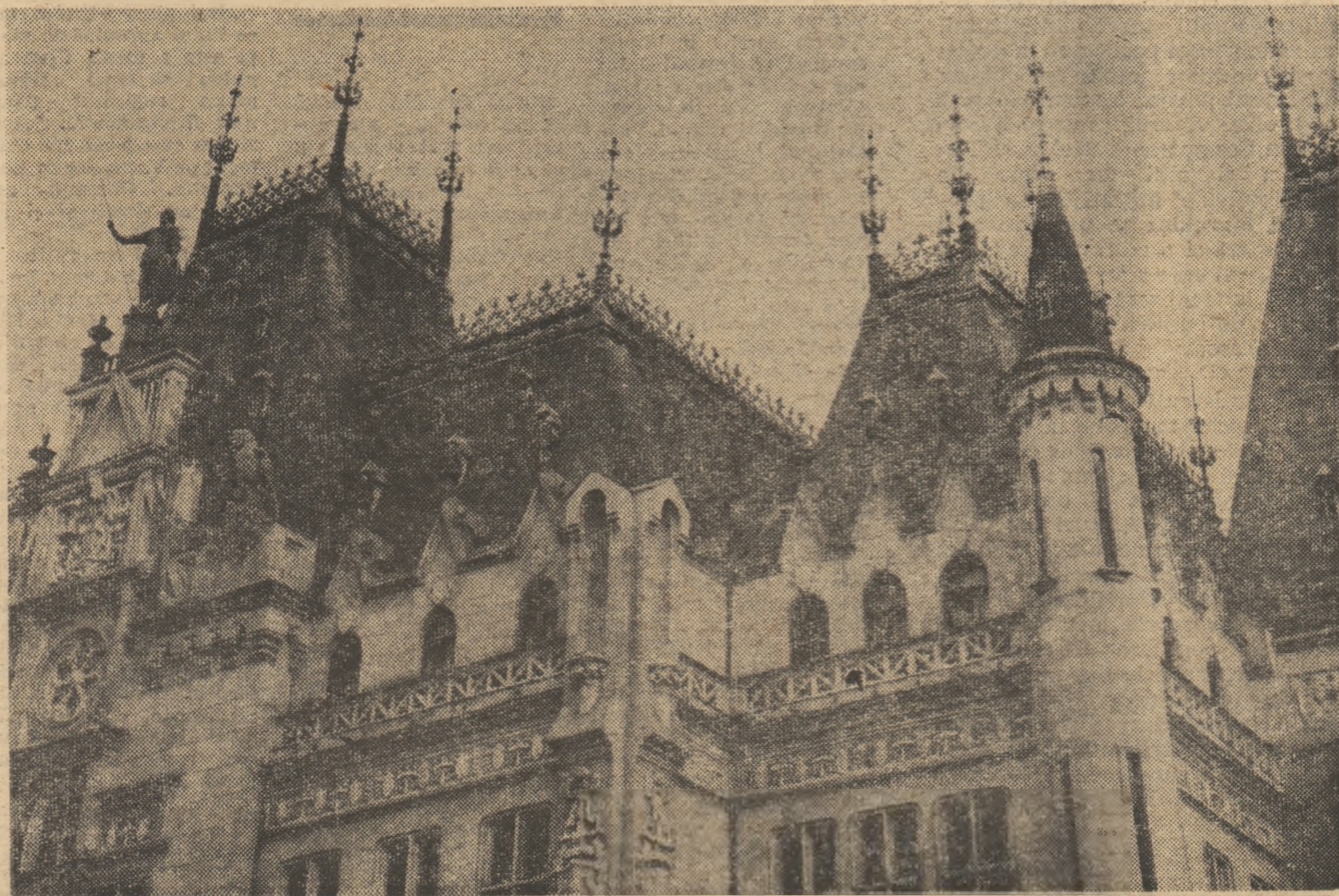

ALBINA

REVISTĂ SĂPTĂMINALĂ A AȘEZĂMINTELOR CULTURALE

NUMĂRUL 13 (1109) ANUL 72 SERIA II ● JOI 27 III 1969 ● 8 pag. 25 bani

Palatul Culturii din Iași

O activitate
de perspectivă:

CERCURILE ȘI CLUBURILE LA CĂMINELE CULTURALE

Se prefigurează intens în ultima vreme pe frontispiciul vieții spirituale a satului ideea unui cămin cultural elevat, cu profil complex, puternic ancorat în realitățile contemporane.

Venindu-se în întâmpinarea aspirațiilor firești ale colectivităților sătești, sint stimulate inițiativele, opiniile, cercetările oamenilor de specialitate, ale activiștilor culturali.

Posibilități de organizare a activității căminelor culturale, neglijate o vreme la noi, devin acum la ordinea zilei, deschizând perspective noi, cu larg ecou. Organizarea lor pe principiul asociației, element de tradiție în viața culturală a țării noastre, activitatea de club și distractivă, stimularea cercurilor și cu alt profil decît cele de învățămînt agrozotehnic, sint numai cîteva direcții deosebit de actuale, iar promovarea și materializarea lor într-un ritm mai rapid ar însemna acea „apă vie” care, fără doar și poate, ar spori atracția, deschizînd și mai larg porțile acelei instituții ce o dorim să fie centrul vieții culturale a satului românesc.

Acest lucru ar da posibilitate de opțiune preferențială, ceea ce ar anula așa-zisa „mobilizare” la căminul cultural.

În multe sate, mai ales în Ardeal și în nordul Moldovei, sint încropite, din inițiative locale „cluburi” întru-chipate deocamdată în niște mese de șah sau ping-pong. Ceva mai evoluat, în alte locuri, grupurile restrînse de participanți ascultă și muzică imprimată pe bandă de magnetofon. Într-o comună din Gorj, lansîndu-se ideea unei asociații a căminului cultural, un colectiv inimos a așternut pe hîrtie chiar un regulament propriu de organizare, menționînd autoconducerea și colizația anuală.

Sint inițiative meritorii. Dar clubul înseamnă altceva. El își duce activitatea — fără a o anula pe cea de amplasare din sala de spectacol — în încăperi mai mici, dar mai intime, unde, în condiții civilizate se pot vehicula idei, se pot aprofunda probleme de știință, artă, etică, dar se și poate distra, asculta muzică, practica diverse jocuri de societate.

Mergînd mai departe se poate spune că principiul asociației despre care se vorbește tot mai intens trebuie aplicat la cluburi în cadrul căminului cultural, cu autoconducere aleasă din rîndul grupului organizat pe bază de preocupări comune, cu membri care să-și dezvolte o viață și activitate proprie, prezentată periodic întregii colectivități, prin manifestări de anvergură și mai ales de calitate. Primii pași ar putea fi făcuți organizînd experimentale cluburi ale tineretului. Dezbateri vii, conduse de intelectuali și specialiști invitați, ar aprofunda acele probleme de știință, artă ș.a., care-i interesează în mod deosebit pe toți. Excursii colective la muzee, vizionări și discuții asupra unor spectacole de teatru, film sau televiziune, întreceri interne asupra unor cunoștințe pe teme diverse, audiții muzicale, reuniuni și multe altele, organizate cu pricepere, întregesc un program de club care trebuie să fie atractiv tocmai prin diversitatea sa.

La Sureeni, în județul Buzău, un intelectual, respectiv medicul, manifestă preocupări pentru tehnica radiofoniei, atrăgînd în jurul său un grup de tineri ce au îndrăgit această specialitate. Sint premisele organizării unui club al radiofoniștilor. La Drăguș-Brașov sau la Salonta-Bihor, învățătorii și mulți tineri sint pasionați apicultori. Întrunirea lor într-un club organizat în cadrul căminului cultural le-ar dezvolta și a-

dinci preocupările comune. Sint fără unde activitatea de club la sate, fiind așezată pe temelii solide, cunoaște o diversitate și mai mare: clubul adulților, al intelectualilor, al femeilor au un caracter mai general; altele au nuanțe particulare distincte — clubul amatorilor de muzică, al colecționarilor, al turiștilor, cinecluburi etc.

În activitatea de grup, cercurile ocupă, de asemenea, un loc însemnat și ele ar reprezenta o treaptă intermediară pentru dezvoltarea cluburilor. Or, trebuie să recunoaștem că în satele noastre anumite cercuri de specialitate, îndeosebi tehnice, nu-si află încă locul cuvenit la căminul cultural, deși ele se dovedesc a fi de o utilitate practică incontestabilă.

O călăuzire ceva mai atentă și profundă, de largă respirație, a animatorilor culturali ar determina să se vorbească mai mult și la sate de cercuri ale foto-amatorilor, ale miniaturistilor, plasticienilor, navomodeliștilor, chimiștilor, fizicienilor, de împletituri etc.

Considerăm că ar fi binevenită o discuție, în continuare, în paginile „Albinei” asupra activității de club și prin cercuri la sate, cu atât mai mult cu cît, în unele locuri, există o experiență prețioasă în acest sens care trebuie larg cunoscută.

ȘERBAN RĂDULESCU

Dansul grîului

de ION BANUȚA

Primăvara s-a risipit toată, în acest an cu zăbavă, pe cîmpurile pline de aer și de vastitate. Zăpada, pare-se, dintr-un capriciu, a intrat cu discreție în pămînt. Ce va fi urzind acolo, exact, exact nimeni nu știe. Se spune că ar pregăti noua recoltă. Așa că, misterios și candid, într-o dimineață de soare, din imperiul lui Hades s-a arătat subțire, verde și curat, grîul. Dar nici el nu s-a putut ivi singur, deasupra pămîntului. A venit însoțit de dans, ca o umbră de omul ei. Grîul, cum a dat de vîzduh, a fost luat în dulce custodie de vînt. Astfel grîul, zi și noapte, a început să se legene. Să danseze. Fără vreo știință de carte, necunoscîndu-i nici pe Beethoven, nici pe Chopin, nici pe Enescu, grîul s-a supus hachîfelor primului lui maestru, Vîntului, maestrul de balet emerit, sub bagheta căruia a intrat de cum a ieșit din pămînt.

A auzit cineva vreodată cum crește și cum dansează în nopți de argint și în nopți

Cronica unui greier

de tăciune grîul? Eu l-am auzit. Il aud chiar și atunci cînd sint departe de el, departe de vînt și de primăvară. În legănarea lui imensă, cosmică, grîul se pare că e tors subțire din fire lungi de borangic. Poate că numai țărani și poeții sint doborîți de dor încă din iernile reci și profunde, de presimțirea dansului grîului. Atunci eu îl văd aievea cum crește, cum crește și unește cerul cu pămîntul pînă se face aur și piine.

Rădăcina grîului se află în miezul pămîntului, spicul în vârful cerului, fiindcă el, grîul, este bolnav de vîzduh. Aurul grîului se află în inima Omului. Din acest aur iscat dintr-o trudă nesfîrșită, din sudoare și din singe, omul face piine. Piinea lui cea de toate zilele. Piinea după care el, omul, a jînduit de milenii. Dacă sapi adînc cu oțelul tăios al gîndului la rădăcina grîului, ai să dai de sufletul celor 11 000 de țărani din 1907, ori din alte vremuri, greu tribut dat pentru ca grîul să crească, să sune adînc în magazii pentru ei, pentru urmași. O! În cîtă jale și în cît cîntec au invocat țărani de mii de ori Luna, — sublimul astru cîntat de poeți și asaltat azi cu succes de cosmonauți...

„Lună, lună nouă,
Tăie piinea-n două
Și ne dă și nouă”.

Oameni! Vă poftesc, în primăvară, la dansul grîului, grîul lui Alecsandri, cu spicul cît vrabia. Vă invit la dansul grîului din anul 2000. Să-l ascultați în nopți de argint, în nopți de cărbune, cum crește și cum dansează ca Ileana Iliescu pe scenele lumii. Să-l auziți cum, și în ce fel, se face aur. Dansul grîului este gingaș, pur, ca un suflet de om.

DIN SUMAR:

NOTAȚII PE VALEA MOȘTIȘTEI, de Florea Ceașescu. (pag. a 3-a)
ZIUA MONDIALĂ A TEATRULUI, de Costache Antoniu. (pag. a 4-a)
LITERATURĂ POPULARĂ. (pag. a 5-a)
FOSFORUL ȘI VIAȚA, de prof. dr. doa. H. Chirilei. (pag. a 6-a)

NOTAȚII

Muzeu sătești

Comitetul de cultură și artă din județul Sibiu a tipărit, de curind, un pliant frumos, în condiții excelente. Sînt prezentate, într-o formă atrăgătoare, cinci muze sătești din județul Sibiu: Săliște, Poiana Sibiului, Gura Rîului, Cîrțișoara și Rășinari. În fiecare dintre aceste așezăminte de cultură se păstrează și sînt expuse documente istorice, vestigii ale trecutului, piese ce oglindesc ocupațiile străvechi, întreaga gamă a artei populare din aceste așezări. Muzeul din Rășinari — citeșc în acest pliant — „numără peste 1 000 piese de valoare pe care le admiră, în medie, anual peste 15 000 de vizitatori”.

Cifra îndeamnă la reflecție. 15 000 de oameni pășesc într-un an pragul unui muzeu sătesc. Nu este oare semnificativ? Nu reflectă oare atracția pe care o exercită un asemenea așezămint de cultură, rolul pe care-l joacă în educarea și instruirea oamenilor?

Dacă poposești la Găvojdia lângă Lugoj, într-o joie sau duminică, vei întâlni neapărat grupuri de vizitatori în fața unei clădiri frumos amenajată pe care se află o firmă cu inscripția: Muzeul etnografic al satului Găvojdia. Cele câteva încăperi adăpostesc o colecție de sute de piese, documente și exponate, unelte și mobilier care oglindesc viața și indeletnicirile, ocupația și traiul din trecut al locuitorilor din această comună. Vin aici vizitatori nu numai din localitate și satele învecinate ci și din Lugoj, din orașul Otetul Roșu și chiar din Reșița.

Muzeul a luat ființă cu cîțiva ani în urmă, din inițiativa inimosului învățător Emil Sirbu, dascăl de peste trei decenii în această localitate. El a donat casa părintească pentru a adăposti muzeul, el a depistat și strîns cu ajutorul sătenilor (aproape toți oamenii din sat i-au fost elevi) obiectele și documentele expuse, și a muncit mult pînă ce acest așezămint a ajuns să fie atît de bine pus la punct. L-am întâlnit pe învățătorul Emil Sirbu de multe ori însoțind pe vizitatori în muzeu, făcînd pe ghidul sau țînînd aici elevilor expuneri despre istoria satului.

La Săcuieni, județul Bihor, am văzut scrisori ale sătenilor prin care donau muzeului din locali-

tate diferite piese și obiecte valoroase aflate în proprietatea lor. Am fost martor în comuna Zorești de lângă Buzău cînd, într-o seară, un grup de țărani au venit la directorul căminului de atunci, profesorul Emil Mocanu, să depună diferite obiecte vechi pentru viitorul muzeu al satului. La Vaideni, județul Vilcea, a fost de ajuns ca directorul căminului Vartolomeu Todeci și alți intelectuali din comună să prevadă înființarea unui muzeu al oieritului, ca sătenii să și pornească la depistarea vechilor unelte și obiecte ciobănești pe care oamenii sînt gata să le ofere viitorului muzeu. Țărani ca Ion Cozmuțule, Vartolomeu Tărtăranu și alții fac parte din comitetul de inițiativă. În proiectul muzeului se prevede a fi amenajată și o stîină vaideeană și sînt săteni care s-au oferit să participe la realizarea acestui așezămint de cultură și cu contribuție bănească.

Pătrunderea tot mai accentuată a civilizației moderne, a elementelor urbane la sate pune cu multă stringență luarea unor măsuri pentru păstrarea și dezvoltarea artei populare. Alături de alte mijloace și forme ale activității culturale ca festivaluri folclorice, culegerea și valorificarea folclorului, — organizarea cercurilor de cusături populare și cioplit în lemn etc, muzeele din mediul rural au un rol deosebit de însemnat în popularizarea și păstrarea bogatului patrimoniu al artei populare, a cunoașterii istoriei și dezvoltării satului.

I. RADU

Au fost mai întii muntii, pădurile și apele... Și totul s-a împletit ca într-o chintesență în viers, fratele mezin al luminii.

Coamele brazilor au tresărit ca de o nease-muită alintare, apele — viori și-au încordat strunele, să prelungească cu șopotul lor glasul acela de dincolo de cuvinte și oameni...

Pe Valea Begheiului natura este și a fost de totdeauna în deplină concordanță cu măiestria artistului anonim. Așa cum rotirea anotimpurilor — leagăn uriaș — se încolăcește fără să știe pe băierile luminii...

Cum să-și inchipuie copacul că frunzele lui vor prinde glas de vrea, cum să înțeleagă păstrăvul și crapul, să-lăștind în cerul din apele Begăi, alături de pîlpierea noptică a steluțelor, că pe platoșele lor s-or împleti triluri pe care nici o pasăre nu le-a visat vreodată!

Și totuși... La Românești Timișului, Iosif Handăr a învățat frunzele și solzii argintii să cînte...

— De la cine ai deprins meșteșugul, bade Iosif?

— Cînd eram de-a șchioapă, am văzut la țîrg un creștin de pe alte locuri. Cum îi zicea din solz! L-am rugat să-mi arate și mie. Mi-o arătat și cu asta gata... Să tot fie vro două-cinci de ani d-atunci.

Îl priveșc cu luare aminte... Timplele argintii, ochi mari, negri, a-dinci cu selipiri de flăzări arzînd deasupra comorilor.

„Am simțit eu că buaicul și străbunicul au

Cîntecul
s-a născut
pe Valea
Begheiului

știut a zice din frunză și din solz și, poate, auzînd pe acel străin s-a răscolit în mine ceva ca un foc în spuză, cînd tăciunii nu s-au stins încă... Pămîntul ăsta de lângă Poiana Ruscă mi-a trimis parcă un chiot și mie nu mi-a rămas decît să-l culeg, să nu se piardă, să-l mai știe și cei de după noi”.

Din pădure și-a luat frunza badea Iosif, din riu solzul, din trestie și os fluierul fermecat.

„O vreme am mîrs la școala de muzică la Lugoj... Dar locurile astea m-au chemat înapoi...” Și iată-l acum, tăindu-și pîta și slana, pentru a se ospăta ca să meargă la pădure să ia lemne... Artistul nostru cunoscut la radio-televiziune, ca și pe o serie întreagă de scene, premiat pe țară a rămas totuși un om de casă. Își iubesc gospodăria și o alintă în fiecare zi pe Smaranda, fata bălăioară ca soarele...

„Cîntecul îmi face viața mai frumoasă — mărturisesc badea Iosif. Cum aș putea să mă las de fluierul meu și de carul meu... Cu unul, dar fără celălalt m-aș simți tare singur... S-a-poi nu știți că și fata mea cîntă? O mîrs pînă la județ și mai departe, cu toate că n-are decît șaișpe primăveri...” Smaranda Handăr a învățat să cînte de la tatăl său... Și cum să nu învețe, cînd badea Iosif îi zice cu atîta foc: „Sus îi luna-n două coarne / string la mîndra doarme, doarme, mîi!”

„Îmi place să cînt tot ce-i mai apropiat de viața asta a mea... Cum ai putea să cînti „Lăsai pușca ruginită” dacă n-ai fi vîntor?... Așa zic eu că s-o născut cîntecul pe Valea asta a Begheiului. Oamenii au trăit, au simțit și și-au cîntat focul!”

Tot așa l-am auzit zicînd și pe bătrînul Iosif Mărosu, meșterul aproape octogenar de la Făget care știe să zică din alăută, din taragot din fluier și din te miri ce mai instrument pe care mintea omenească a putut să-l mai făurească, tot așa și pe Nicolae Micota de la Dudești-Ohaba care a învățat meșteșugul de la badea Iosif Handăr și tot astfel au zis și vor zice neam de neam rapsozilor de pe Valea Begheiului înfrățiți cu natura, nepoți și strănepoți ai născocitorului Mioriței la a cărei flăcără s-au învăpăiat de har sufletele tuturor rapsozilor acestui pămînt.

MIRON
ȘTEFĂNESCUVorbe din popor
și tilcurile lor

Într-o notă precedentă, m-am referit la înțelesul acelei vorbe populare pe care, de obicei, o rostim cînd vrem să spunem despre cineva că a avut de suferit fiindcă, într-o anume împrejurare, a dat pe față gîndurile neplăcute cuiva: și-a aprins paie în cap. Arătăm, cu acel prilej, că sensul de astăzi al acestei vorbe s-a dezvoltat din însăși realitatea care i-a dat naștere și pe care o consemnează documentele epocii. Se știe că în vechime, era obiceiul ca unii oameni dintre cei năpăstuiți de cine știe ce slujitor al stăpînirii să-și caute dreptatea în felul următor: ei pîndeau vremea cînd domnul țării ieșea cu alaiul din palat și cînd, spre a atrage atenția asupra lor și a fi chemați să-și spună păsul, își puneau în cap rogojini sau paie aprinse.

De obicei, urmarea acestui fapt era că acei oameni se vedeau și mai mult obijduiți — ceea ce a făcut să se spună despre ei că își aprinseseră paie în cap!

Dar, cei care aveau de făcut o plîngere foloseau, în trecut, și un alt mijloc de a fi văzuți din mulțimea în care se aflau: aninaiu „răclamația” în vîrfurile unei prăjine ridicată drept în sus. Astfel a luat naștere vorba a ieșit cu jalba în proșap.

Deși cu timpul acest obicei avea să dispară — vorba a continuat să fie folosită, cunoscînd și astăzi o întinsă circulație, dar cu un sens figurat și cu o nuanță ironică.

Cînd, de pildă, voim să marcăm faptul că plîngerea cuiva nu ni se pare îndreptățită și că, mai ales, aceea persoană este gata pentru te miri ce să facă o reclamație, recurgem la expresia: umbliă cu jalba în proșap...

Aproape că este vorba — în aplicația de astăzi a acestei expresii — de un sens opus aceluia pe care-l-a creat cîndva o anumită stare de lucruri concrete: atunci, a ieși cu jalba în proșap corespundea unei realități nelindioasă constrîngătoare — pe cîtă vreme astăzi, prin a umbliă cu jalba în proșap caracterizăm, ironic, pe cineva care, nici una nici două, e pus pe reclamații...

N. MIHĂESCU

CARICATURA
SAPTAMINII

— Iar a venit directorul căminului cultural!
— De unde știi?
— Numai el își face planuri mari și nu prinde nimic!!

Desen de Nic. NICOLAESCU

ALBUMUL AMATORILOR

Învățătorul Ioan Vesa, din satul Ucriș, comuna Olcea, județul Bihor, este cunoscut și apreciat nu numai pentru îndelungata-i muncă de la catedră, ci și pentru meșteșugul sculptatului în lemn. El a inițiat și un cerc al micilor sculptori, cărora vrea să le transmită tainele acestei arte.

În fotografie: linguri în lingurar sculptat de Ioan Vesa.

Foto: ing. NICOLAE BOGLUC

Insemnări de pe Valea Moștiștei

În jos spre Dunăre, în plină cîmpie a Bărăganului, la hotarul dintre județele Ilfov și Ialomița, pe Valea Moștiștei se află comuna Gurbănești — o localitate cu oameni harnici, buni gospodari. În afară de numele pe care îl poartă nimic nu deosebește unele de altele satele componente ale comunei: Coțofanța, Valea Preznoii, Preazna și Codreni. Despre satul Coțofanța se spune într-o monografie că are aspectul unui fluture care atînge cu o aripă apa Moștiștei, iar cu cealaltă — cîmpia mănoasă a Bărăganului. Bătrînii povestesc că primii locuitori ai acestor așezări, care datează de peste 300 de ani, au fost niște păstori. Într-o iarnă, coborînd cu oile din munți și dînd de teren ferțit, bogat în pășuni și apă, s-au statornicit pe aceste meleaguri.

Vremea s-a scurs cînd liniștită, cînd zbuciumată, la fel ca și apa Moștiștei. Satele au prins contur, oamenii au început să se îndeletnicească, pe lingă păstorit, și cu cultivarea pămîntului.

Cînd s-au ivit zorii socialismului, locuitorii satelor, care formează comuna Gurbănești, au întes chemarea partidului comunist spre o viață prosperă și îmbelșugată. Au sfărîmat rîzoarele pline de mărăcișuri și bușuieni și prilejuri de scorbă între țărani, și-au unit pămîntul și forțele înființînd două cooperative agricole cu peste 3.000 hectare teren fiecare. Cu ajutorul substanțial și multilateral al statului în tractoare și mașini agricole, credite și îndrumare tehnică au început o aprigă luptă pentru a smulge pămîntului cît mai multe bogății. Mulți au învățat mecanica, electricitatea, au învățat cum să minuiască tractoarele și mașinile agricole. Au folosit cu chib-

zuința și spirit gospodăresc împrumuturile date de stat, tractoarele și mașinile agricole, soiurile de semințe valoroase, îngrășămintele chimice în cantități tot mai mari, au împins cu pompe puternice în cîmpie, apa din Moștiștea, care de sute de ani se scurgea zadarnic în Dunăre, și au udat plantele, au smuls pămîntului cu fiecare an rod tot mai bogat. Acum membrii cooperativei agricole „Moștiștea” vorbesc cu îndreptățită mîndrie despre rezultatele muncii lor.

În 1968 membrii cooperativei „Moștiștea” au realizat, la fiecare hectar, în medie, 2.600 kg grîu, 3.286 kg porumb, 2.000 kg floarea soarelui, 24.000 kg sfeclă de zahăr, iar venitul din vânzarea produselor contractate cu statul a crescut la 9.700.000 lei. Averea obștească a sporit de la 4 milioane în 1962 la 12.400.000 lei în 1968. Cooperatorii dispun de turme și cirezi de animale, construcții zootehnice și gospodărești, camioane și remorci de transport, o stație de pompare electrică pentru irigații, 18 agregate de aspersiune cu ajutorul cărora irigă 530 hectare teren.

Rezultate asemănătoare obțin și membrii cooperativei agricole „Munca” Gurbănești. Ba în unele sectoare, i-au întrecut pe cei de la „Moștiștea”. La grîu și la sfeclă de zahăr au recolte mai mari, dar la porumb și floarea soarelui pe primul loc se situează cei de la „Moștiștea”. E greu de afirmat cu precizie cine a ciștigat întrecerea dintre cele două cooperative agricole vacine, dar se poate spune cu certitudine că în ciștig sînt toți cooperatorii din aceste sate care obțin în fiecare an venituri frumoase.

Pasiunea gurbănenilor, îmbinată cu hărnicia, cu

priceperea, a făcut ca satele lor să cunoască profunde transformări economice și sociale. În 1968 volumul mărfurilor vîndute prin magazinele din comună a fost de 5 milioane de lei, cu 2,5 milioane mai mare decît cel realizat cu numai doi ani în urmă. În prezent, pentru deservirea populației funcționează 4 magazine mixte, o frizerie și se va mai deschide în curînd o secție de croitorie și un atelier de cizmărie. Toate satele sînt electrificate, iar în acest an s-a prevăzut și s-au strîns fonduri pentru extinderea luminii electrice în toate casele.

O puternică amploare a luat învățămîntul de stat. La Gurbănești există 7 școli cu 24 săli de clasă, frecventate de 715 elevi. Peste 180 de fii ai locuitorilor comunei urmează cursurile unor școli profesionale și licee, iar 25 sînt studenți la diferite facultăți.

Toate aceste prefaceri înnoitoare din viața satelor, a fiecăruia dintre locuitorii lor — bazate pe munca în cooperativa agricolă, pe puterea economică crescîndă a acesteia — se prevăd în următorii ani mereu sporite, pe temeiul programelor simțitoare ce se vor realiza în creșterea producției agricole. Este în studiu amenajarea întregii văi a Moștiștei atît pentru extinderea irigațiilor, cît și pentru piscicultură. Pe colinele din jurul satelor, mai puțin productive, se prevede să se planteze pomi și viță de vie. Importante acțiuni și-au propus cooperatorii pentru dezvoltarea zootehniei. Astfel, pe Valea Moștiștei va înflori cu floarea an tot mai puternic bogăția recoltelor, bunăstarea și fericirea țărăniilor cooperatiste.

FLOREA
CEAȘESCU

Prieteni

Caraculul, as al onduleurilor

Negri ca tăciunile și încărcăți de onduleuri, mieii Caracul încep să vină pe lume în decorul de un alb imaculat al lunii ianuarie. Sînt mieii precoți, pentru că perioada de vîrf a făcărilor este de fapt 15-20 februarie. Locul lor de naștere sau mai bine zis de obîrșie a tipului de Caracul pe care vi-l prezentăm este Ferma Popăuți-Botoșani, aparținînd Stațiunii experimentale agricole Suceava.

Din 1955 încoace, un colectiv condus de inginerul zootehnic Mihai Romanescu desfășoară o susținută activitate de șlefuire biologică a tipului de Caracul local, creat prin încrucișarea țurcanei autohtone, ca mamă, cu Caraculul de stepă, ca tată.

Descendenții rezultați din încrucișarea amintită au moștenit de la rasa de ameliorat, adică de la țurcană, rezistența la îmbolnăviri, la parazitoze și la excesul de umiditate, iar de la rasa amelioratoare calitățile pielicele, forma și luciul buclajului, extinderea pe diferite zone ale corpului și direcția de inrulare. Vom vorbi imediat mai pe larg despre toate acestea.

Mai întîi o succintă prezentare a fermei de la Popăuți. Situată la șase kilometri de Botoșani, pe șoseaua care duce la Săveni, ferma își ascunde birourile și laboratoarele printre cîteva pîlcuri de brazi, în timp ce grajdurile și saivanele se întind în larg de cîmpie. Un mic muzeu, găzduit în pavilionul central, prezintă istoria, ca să spunem așa, a tipului de Caracul local, și performanțele lui, materializate în mieii împăiați și în pielicele pline de bucle și cirlionți.

Trebuie să spunem că varietatea tipurilor de bucle la Caracul l-ar umple de admirație și pe cel mai fantezist coafor. Buclele pot fi tubulare, sub formă de bob sau de coame, inelate, semiinelate, pergament, tirbușon, melc, seceră, sparte, afinat și așa mai departe, lista putîndu-se lungi. Buclele ideale, care dau cea mai mare valoare pielicelelor, sînt cele sub formă de tuburi lungi, direcția de inrulare a firelor pe tub

fiind „cranială”, adică dinspre coadă spre cap, de-a lungul șirei spinării. Buclajul este, desigur, criteriul principal de apreciere a pielicelelor.

Din muzeu, ne-am deplasat la salivane pentru a vedea produșii vii și naturali, ca și oile care aduc pe lume asemenea exemplare-clită. Infolosite în veșmîntul lor de lînă, cuibărite în așternuturi de paie, oile stăteau sub cerul liber fără să simtă frigul nici cît o piscătură. Adulții au lînă lungă, în suvițe bogate, știindu-se că buclajul se păstrează, de regulă, numai în primele zile după fătare.

Capul de oile Caracul are o expresie, cum se spune, berbecată, urechile blegi, pe frunte un soi de breton. O făptură în general modestă, ca înfățișare, dar cît de prețioasă în contextul măsurilor de creare și consolidare calitativă a tipului de Caracul local.

Ferma de la Popăuți livrează anual unităților agricole de stat și cooperatiste din zonă, ca și centrelor de reproducție și selecție din Botoșani, Iași, Bacău și Piatra Neamț, sute de berbecuți și mieluțe. În felul acesta, valorosul tip local s-a extins tot mai mult în nordul și către centrul Moldovei.

Dintre cooperativele agricole de producție, unde Ferma Popăuți a organizat puncte de sprijin, cea din comuna Verești, județul Suceava, are efectivul cel mai numeros. De altfel, succesele dobîndite în creșterea animalelor, ca și în producția vegetală, au adus cooperativei agricole din Verești, pe lingă o seamă de diplome, suprema distincție — Ordinul Muncii. Îmbunătățirea turmei Caracul a acestei unități are ca rezultat creșterea continuă a calității pielicelelor livrate statului, ca atare sporirea veniturilor. De notat, în legătură cu succesele cooperativilor agricoli din Verești că unitatea lor este în măsură, începînd cu anul 1969, să livreze berbecuți pentru reproducție și altor cooperative. Astfel, dintr-un simplu punct de sprijin, ferma de la Verești a atins în cîteva ani treapta superioară a specializării.

Președintele cooperativei, tovarășul Mihai Gavriluc, fost cioban, ne mărturisește că oieritul rămîne marea sa pasiune și că se va ocupa mereu de această ramură. Îl înconjurau, cînd făcea această confesiune, ciobani voinici, în dulame grele, coborînd parcă de-a dreptul din paginile romanului „Baltagul”, dar în limbajul cărora reveneau expresii ca „efectuarea metisajului” și „dispariția țurcanei prin absorbtie”. De jur împrejur, șoproane și saivane moderne din piatră, bucătării furajere și un punct de însămînțări artificiale, întregeau obișnuitul decor în care oieritul se împlinesc și se definește astăzi ca profesie, în adevăratul sens al cuvîntului.

N. CULCEA

De vorbă cu cititorii

Tovarășul Ilie D. Stan din comuna Ciocîrnia, satul Bordsușelu, județul Ialomița, este „abonat de 50 de ani la revista Albina”. Într-o scrisoare trimisă redacției, el ne propune să publicăm în fiecare număr sfatul medicului. Ar vrea să știe care sînt cauzele aerofagiei și ce tratament trebuie să facă. Deoarece asemenea întrebări au venit și de la alți cititori, vom publica, într-unul din numerele viitoare ale revistei noastre, sfatul medicului despre sus-numita boală. Mulțumim cititorului nostru și pentru sugestiile în legătură cu diferite alte probleme și promitem că ne vom strădui să scriem totul cît mai limpede („în limba noastră, ca să înțelegem ce citim”). Cititorul revistei noastre ar mai vrea să știe „dacă se găsesc dormitoare pentru țărani și unde anume”. Îi răspundem că mobila căutată de dînsul ar trebui să fie găsită la magazinul cooperativei de consum din comună. Dacă acolo nu există, îl rugăm să ne scrie, pentru a ne adresa forurilor în drept. „De ce nu cad norii pe pămînt?” e încă o întrebare a lui Ilie D. Stan. La pagina a 6-a, știință, într-unul din numerele viitoare va apare răspunsul la întrebarea sa.

V. Turea, din Coțofanța-Botoșani, ne scrie că în județul lor revista este „cerută de către țărani cooperatori, ca pîinea caldă”. Într-adevăr, pe luna martie 1969, revista „Albina” a avut aproape 5.500 abonați. În plus, prin chioșcurile și librăriile de la sate au mai fost difuzate încă 1.630 exemplare de fiecare număr. Și el are aceeași părere: revista trebuie redactată într-un stil cît mai simplu și mai viu, pe înțelesul tuturor. Cere să publicăm cît mai des îndrumări juridice, rubrica de „Satiră și umor”, precum și rubrica „De vorbă cu cititorii”; să fie combătute cu argumente științifice superstițiile și tot ce este înapoiat. Ne însușim sugestiile date de tov. Turea și ne vom strădui ca ele să fie oglîndite în coloanele revistei.

Adînc impresionat de conținutul articolului „Educația din Valea Pres-

nei” apărut în nr. 10 al revistei noastre, în care este criticată comportarea nejustă a unor învățători, cititorul Ion Costinescu, din Iași, ne scrie între altele: „Mă bucură articolele care arată aspecte de astăzi din viața unor sate, unde căminele culturale duc activitate frumoasă”.

Mai departe arată că și în satul lui de baștină se duce o muncă rodnică. Apoi adaugă: „Cine a schimbat numele satului unde s-a născut, a crescut, a scris și a fost îngropat scriitorul Costache Negruzzi, botezîndu-l „Lunca Prutului”? Cine a dat jos firma școlii „Iacob Negruzzi și a pus alta fără nume?”.

Scrisoarea dv. tov. Costinescu, am înaintat-o forurilor în drept. În ce ne privește, vă răspundem că aveți dreptate. E necesar să se ia măsuri, pentru ca satul și școala dv. să-și recapete numele vechi — numele unora dintre scriitorii de seamă ai țării noastre.

ȘERBAN NEDELCU

Ilustrată din comuna Putna

Ziua Mondială a Teatrului

de COSTACHE ANTONIU
artist al poporului

O tradiție instituită la începutul acestui deceniu de Institutul Internațional de Teatru, a consacrat ziua de 27 martie drept Zi Mondială a Teatrului. Această manifestare — desfășurată anual odată cu cei dintii muguri ai primăverii — constituie o recunoaștere a teatrului drept o forță activă în serviciul progresului, demonstrează spiritul de solidaritate al oamenilor de diferite concepții, dorința lor de înțelegere întru promovarea aceluiași scop umanitar.

Într-o asemenea zi se cuvine — ea slujitor român al Thaliei — să-mi întorc gândul către trecut, către ctitorii teatrului românesc, către cei care, cu atâta dăruire de sine, au pus primele cărămizi la temelie impunătorului edificiu de astăzi.

Pentru a nu abuza de spațiul acestei pagini, voi aminti doar telegrafic de impresionanta dezvoltare pe care a luat-o, în anul socialismului, mișcarea noastră teatrală; de faptul că o serie întreagă de orașe — care pe vremea mai de început a carierei mele erau bătute numai arareori de eite o trupă pornită curajos în turnee, — au astăzi teatre permanente, unele cu spectacole la un nivel artistic ce rivalizează cu Capitala; de prestigiul de care se bucură în lume la ora actuală arta scenică românească, prestigiu întărit de strălucite turnee precum cele ale Naționalului bucureștean în Franța, U.R.S.S., Italia, de trofee cucerite de Teatrul de Comedie sau chiar de un teatru „provincial” din Piatra Neamț. Ziarele au anunțat recent o nouă confirmare a acestui prestigiu internațional. Centrului național român pentru I.T.I. i-a fost incredințată cinstea de a deschide un ciclu de reuniuni privind dezvoltarea profesională a tinerului regizor. Reuniunea, care se va desfășura în această vară, va prilejui un schimb de opinii între specialiști din numeroase țări, însoțit de ilustrații practice.

Un capitol special al mișcării teatrale românești îl constituie cuprinderea mișcare de actori amatori despre care, ca vechi animator, ca membru în multe jurii ale festivalurilor „Ion Luca Caragiale”, trebuie să amintesc aici. Recent încheiata ediție a festivalului a pus în evidență faptul că amatorismul teatral se dezvoltă în profunzime, așa încât s-ar putea ca nu peste multă vreme spectacole ale amatorilor să devină chiar o „concurență” pentru profesioniștii rampei. Faima unor formații ca acele din Dolhasca sau din Lipănești — ca să menționez numai două din zecile de comune în care teatrul

e la loc de cinste — a depășit de mult fruntariile propriilor județe.

Anul acesta, Ziua Națională a Teatrului va fi dedicată unei teme pasionante prin actualitatea și complexitatea ei: „Teatrul și tineretul”. În procesul de desăvârșire a personalității, de formare ca o generație de constructori ai socialismului, în care Partidul Comunist Român dirijează tineretul nostru, aportul teatrului poate și trebuie să fie esențial. Iată de ce, această temă propusă de I.T.I. — a raportului dintre teatru și publicul său tinăr — este cu atât mai importantă pentru oamenii de teatru din România. Astfel, în acest an sărbătorirea Zilei Mondiale a Teatrului oferă un nou prilej teatrului românesc de a-și spune temeinic cuvântul spre a contribui la învățămintele pe care, an de an, mișcarea internațională a teatrului se străduiește să le recepteze și să le folosească creator.

Două comedii scurte care, utilizând comicul caricatural, îndrăznesc să susțină deschis teze morale în toată puterea cuvântului, iată cum ar putea fi calificate actul Necunoscutul și iubirea împreună cu instanta-noul Iaurtul și cunoașterea lumii. Autorul nu este un începător, ci — dimpotrivă — un scriitor care s-a făcut cunoscut printr-o acidulăre satirică extrem de personală. Teodor Mazilu nu ostenește, de ani de zile, să bombardeze automatismele nesincerității, dezgolindu-le de aparențe și denunțându-le prin sublinierea cu creion roșu a caracterului lor fals.

În comedia Necunoscutul și iubirea, în loc

PENTRU FORMAȚIILE DE AMATORI

NECUNOSCUTUL ȘI IUBIREA *)

de Teodor MAZILU

să-l acuze direct pe numitul Dobrișor Spălăte-lu, dornic să se însoare din strict interes material, dramaturgul îi acordă acestui erou jalnic prilej să se dezvinovățească, se face chiar că-i ia parte și-l împinge astfel către o aglomerare a minciunilor care sfârșesc prin a-l caracteriza definitiv. Prin replicile sale enorme și umflate, Dobrișor se autocondamnă mai puțernic decât ar putea-o face „tribunalul” fantezist al dragostei, imaginat de autor.

Poate că ideea literară a unei instanțe judecătorești, care decide cu privire la valoarea sentimentelor, nu este cu totul nouă. În piesa lui T. Mazilu ea devine, însă, un simplu pretext pentru stimularea declarațiilor emfaticale ale personajului central, care oferă publicului un adevărat recital al ipocriziei, în cursul căruia fie că se arată „demn” făcând mare caz de păstrarea formelor „legale”, fie că-și justifică terti-purile prin avantajele unei existențe mediocre în care distanța dintre sinceritate și fățarnicie se îngustează simțitor. Adus în fața unei judecătorești severe (comică și ea prin frazele sale rigide și simpliste), Dobrișor sfârșește prin a-și recunoaște ca păcat esențial frica de adevăr, mărturisindu-și lașitatea care-l îndeamnă către adăpostul călduț al unei căsătorii de interes. În acest chip, fabula dramatică ajunge la morala ei ultimă: minciuna este arma sufletelor mici, iar limbajul nefiresc, alcătuit din formule standardizate (ca, de pildă, „...visele mele pot fi o demonstrație de

ținută morală”), încearcă să acopere vidul interior, lipsa oricărui sentiment autentic.

În cealaltă scenetă (Iaurtul și cunoașterea lumii), o neînțelegere în jurul unui subiect mărunț (cum trebuie mincat iaurtul), evidențiază traiul artificial al unei familii, fragilitatea raporturilor dintre tată, mamă și fiică, legați între ei numai prin convenții goale, dincolo de care nu răzbată nimic frumos sau profund. O meschină temă alimentată crește anormal și capătă dimensiuni uriașe, în lipsa unor preocupări adânci și în absența unui interes comun pentru rosturile principale ale existenței. După ce ani de zile, familia Gorunescu s-a prefăcut că trăiește, ea eșuează fatal în consumul de cuvinte goale. Gesticulația și vociferarea înlocuind gândurile serioase în viața oamenilor automatizați, problema iaurtului devine izvor de dramă acolo unde adevăratele forme ale viciului sînt ignorate, prin incultură și superficialitate.

Teodor Mazilu își construiește, de obicei, satirile într-o imbinare a realității cu fantezia, menită să scoată în relief ridicolul răului și să păstreze, dincolo de zimbet, simpatia sa pentru oamenii adevărați. Și de data aceasta, în ciuda unor repetări de procedee, comediele sale își pledează programul moral fără a părăsi mijloacele artei literare.

V. MÎNDRA

*) Colecția „Teatru” a Casei centrale a creației populare.

Scenă din „Doamna spiriduș” de Calderon de la Barca în interpretarea actorilor amatori de la Teatrul popular Mediaș

MEDALION

V. MAXIMILIAN

În pragul anului 1900 a descins pentru prima dată în Capitală un tinăr slab, cu gambetă, guler înalt, scrobît și lavalieră... Era Vladimir Maximilian pornit de pe plaiurile Buzăului, cu o traistă întreagă de iluzii, să cucerească Bucureștiul.

Mlev al lui Constantin Nottara, a absolvit cu premiul I Conservatorul de muzică și declamație din Capitală. Angajat din anul al doilea la Teatrul Național și jucînd deopotrivă și operetă la Societatea Lirică, Maximilian, îndrăgostit de artă, s-a zbatut ani de-a rîndul, alternînd teatru dramatic cu opereta. Actor mare, știînd să imprime personajelor interpretate o notă de omenesc care impresiona pînă la lacrimi, a fost unul din cei mai irezistibili comedienți. Un gest, o grimasă și hototul se dezlănțuiau ca să se infățească apoi cu duioșia.

Mai bine de 20 de ani din cariera sa i-a dedicat operetei. „Pentru mine — mărturisea el — opereta a fost întotdeauna ca o femeie pe care ai iubit-o, te-ai despărțit de ea, dar umbli cu fotografia ei în portvizit. Am fost mereu un apărător vajnic și, pe cit am putut, susținătorul acestui gen muzical, chiar atunci cînd din vina lui am fost oropșit sau izgonit

pentru cităva vreme la periferia artei teatrale”.

Așa se explică activitatea intensă, plină de însuflețire pe care a desfășurat-o de la începutul carierei sale, ani și ani de zile alături de Leonard, Ciucurette și de alți pionieri ai operetei românești. Și tot astfel se explică contribuția care a adus-o cu mult mai tîrziu, în 1948, la reafirmarea acestui gen atît de îndrăgit în țara noastră. A apărut cu strălucire în zeci de operete. Neîntrecut animator al acestui gen, Vladimir Maximilian a străbătut orașele și satele patriei, făcîndu-și bine cunoscut talentul nu numai ca interpret, ci deopotrivă ca regizor, traducător, director artistic.

În 1920 a întreprins în țară un turneu puțin obișnuit, care s-a bucurat de un mare succes. La Arad, de pildă, ansamblul din care făcea parte a jucat timp de 30 de zile, în fiecare seară altă operetă.

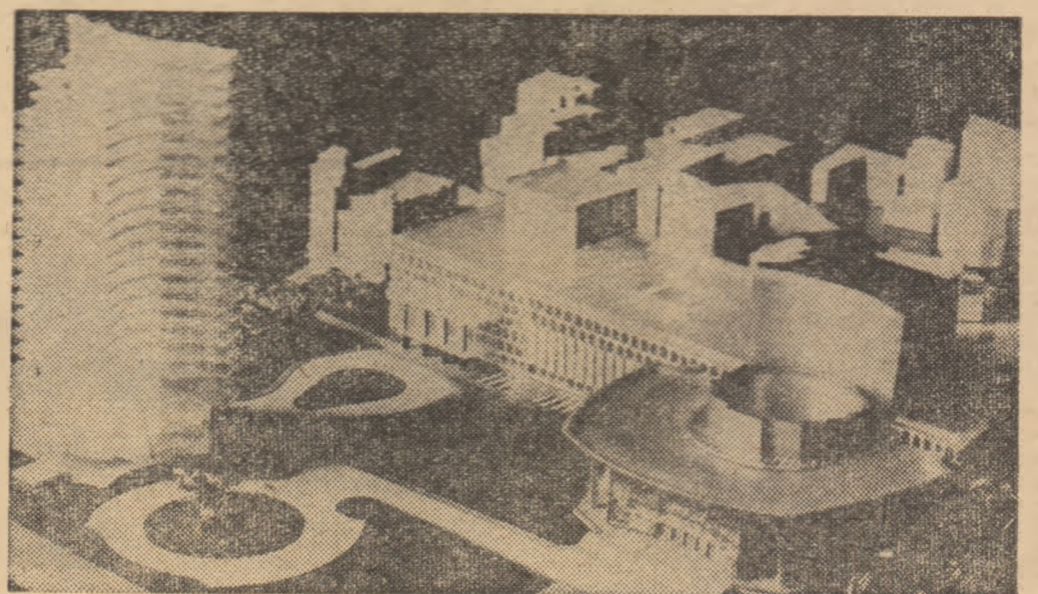
...Aparițiile sale în teatrul de dramă și de comedie — în care prezența artistului însemna, de fiecare dată, un eveniment pentru spectatori — au rămas și ele memorabile. Vom consemna doar cîteva din piesele în care a jucat și care au reprezentat tot alîtea biruinți în lunga

și frumoasa sa carieră: Topaze de Pagnol, Burghezul gentilom de Moliere, Domnișoara Nastasia de G. M. Zamfirescu, Papa se lustruiește de Spiros Melos, Omul care a văzut moartea de Victor Eftimiu, Slugă la doi stăpîni de Goldoni, Volpone de Ben Johnson.

...V. Maximilian, artist al poporului, 1882-1959, reprezentant de frunte al teatrului românesc pe care l-a slujit

cu mult devotament timp de 60 de ani”. Aceste cuvinte care sînt sâpate pe o placă comemorativă de pe casa din strada Elefterie nr 54, unde a locuit acest meșter al scenei, constituie, desigur, un binemeritat omagiu adus memoriei îndrăgostitului de teatru, profesorului și artistului, cetățeanului care a fost Vladimir Maximilian.

SANDU NAUMESCU

Macheta viitorului Teatru Național din București

Covor oltenesc

Lerului
Mărului
Sus în virful muntelui
Virfului
Moliftului
Este-un leagăn
De-un fir galben;
Dar în leagăn cine șade?
Este Leana cea frumoasă
Ea coase și-mi ghindește
De-un guler și de-o batistă
Guleru-i al frate-său
Batista-i al Voinea-l său
Nici prea mult că nu cosea
Cind ochii negri ș-arunca
Pe margine de iezerele,
Vede pe Voinea Voinicel
Cu sabia trasă-n briu
Cu murgu legat de friu.

Leana și Voinea

— Întinde Voinea brațele
De mă trece și pe mine!
De cu seară îmbobocește
Dimineața înflorește
Peste zi se vestejește
Și pe mine lingă tine.
— Nu pot Leano, să te trec
Ca să nu scap
Gîțisor
Gălbior
Cu lei bătui
Cu cercelusi.

El fôcuse
Cum putuse,
Arcu-nfinse
Punte-l puse
La Ileana că trecuse;
Dragostele se imparte
Degetuși
Cu ineluși
Iubitu
Cu buzele.
Mult le șade, doamne, bine,
Ca două flori într-o grădină
Și-amîndouă-ntr-o tulpină;
Iară noi, cu ziua bună!

Cules de MARIN PORUMBESCU de la Constanța Zamfir, Tortomanu — Constanța.

CĂPIATUL

Am auzit de muieri lude și de bărbați proști, da așa de care spun era prost de dădea în gropi ziua în amiaza mare și-l lega muierca la cap cum vroia.

A fost o nevestă făloasă și se dusă pe un drum de văzu un fecior, și el fain și ea faină.

— Da' mindră ești măi nevestă!
Tare aș vrea să te cunosc, da știu că ai bărbat...

— B-as văduvă și încă rămasă tinără.

Se legară în vorbe, ba de una și de fel și fel și se cunoscură, se plăcură, și l-o chemat pe fecior la ea. Tot în ziua aceea dădu poruncă bărbatului:

— Zise moraru să te duci cu griul că ai rînd, da vezi să nu te miști de acolo să ne schimbe griul și să faci foină bună, că altcum dai de dracu' și iar dormi în cocină.

A plecat omul cu carul, avu rînd

și cînd să fie miezul nopții, mearșă acasă cu carul plin. Intră în casă și cînd se uită în pat numără patru picioare.

— Da' ce măi muiere, îți mai crescu două?!

— Taci omule că ești căpiat!

Iar le numără.

— Patru-s muiere, să mă ieie dracu!

— Adu iute copaia să-ți descint că te deochie morărița cu ochii ca mița și cu părul ca pana corbului.

Se dusă orbu după copaie și se băgă sub ea; muierca luă două lemnuțe de după cuptor și bătu în copale și descintă:

Tropa, tropa, țările,
Ia-ți bade obielile
Și te cară
Pă sub seară
Și ieși pă caput afară,
Că bărbatu căpie...

Muierca se sui în pat și zise, după ce cela fugi în treaba lui:

— Ia numără acuma omule.

Le numără, le răsnumără și iar le numără.

— Vezi omule! Două-s?

— Două, firea-i sănătoasă, că chiar căpiat am fost.

— Ai fost și ai să mai fii, zise muierca.

Culeasă și aranjată de VITALIE MUNTEANU de la Elena Tică din Birsa-Arad.

„CELE MAI FRUMOASE LEGENDE”

De ce-i zice IAȘI

Cică ar fi fost un boier și era foarte bogat. Moșia lui se afla pe ținuturile Iașului de astăzi. Acest boier bogat avea șapte dealuri, pe care se afla toată moșia lui. Avea iaz de pește, pe cele șapte dealuri avea izlaz, între dealuri se afla o cîmpie frumoasă, pe care boierul cultiva cereale.

Lîngă unul din cele șapte dealuri se afla conacul boieresc.

Pe atunci trăia Ștefan cel Mare și după ce a biruit al patruzeci și șaptelea război, pe tîpșanul acela minunat a vrut să construiască un orașel, pe care pînă la urmă l-a construit.

S-a dus la boier ca să-l roage să iasă de acolo, fiindcă vrea să construiască orașelul. Acesta i-a spus verde în față.

— Nu vreau să ies de loc de aici!

— Ba ai să ieși!
— Ba nu ies deloc, poți să mă omori!
— Ba ai să ieși!
— Ba nu ies!
— Dacă nu vrei să ieși „IEȘI” să-i fie numele.

Acestea sînt cuvinte pe care le-a rostit Ștefan cel Mare și boierul. Și de atunci orașelul

construit de Ștefan cel Mare s-a numit „IEȘI”. Dar cu timpul, după ce s-au mai modernizat lucrurile în țară, s-a dat denumirea de „IAȘI”, — IAȘUL de astăzi.

BUTNARU MARIA
clasa a VII-a. Școala generală nr. 2, Recea-Horgești, județul Bacău

E un obicei în Priboieni din moși-strămoși, ca îndată ce iarba crește în cîmp, fetele să o culegă și să facă din ea o fiertură în care se scaldă. Există credința că această fiertură face să le crească părul mai frumos și mai lung.

Și cînd se scaldă zic, de obicei, un descintec:

Iarbă mare, iarbă mare
Eu îți dau piine cu sare,
Tu să-mi faci părul o floare,
Cozile pin-la pămînt,
Să fiu mindră la iubit,
Fă-mi-le pînă la briu,
Să pot trece peste rîu...

Culeasă de CONSTANTIN PIR-CĂLABU din Priboieni — Argeș

Ceramică argeșeană

Bate vîntul frunza pică,
Dorul mindrii mă usucă.
Bate vîntul, frunza cade,
Dorul mindrii rău mă arde.

Tovarășul Mocan încearcă să ne prezinte o antologie folclorică din zona codrului, intitulată **La fîntina dorului**, subîmpărțită tematic în capitole. Îl încredințăm, ca și pe toți cei care ne vor trimite culegeri sau prelucrări folclorice, că ținem deschise paginile revistei noastre menționării unor asemenea inițiative și publicării rezultatelor lor.

Fragment de ulcior

BOCET

De-o lună și o săptămînă
Umblă moartea prin grădină,
Rupe-un măr din rădăcină,
Și pe badea de inimă.

Pe deasupra gropii mele
Trece-un stol de rîndunele,
Dar astea nu-s rîndunele,
Sînt numai rudele mele.

Au venit să mă petreacă.
După două ceasuri pleacă
Și mă lasă aici în groapă;
Șerpi din mine s-adapă.

Lucrai, doamne ca furnica
Și-acum n-am luat nimica

Patru scinduri prinse-n cui
De astea parte avui.

Băgați-mă în pămînt
De trei palme de adînd
Și-mi lăsați o mină afară,
Ca să ies la primăvară.

Cînd dă frunza-n codru iară,
Să văd norii cum s. adună
Să-i aud apoi cum tună,
Fulger verde să lumine.

Dorul să mi-l mai aline.
Să văd iarba împănată
Și soția însingurată
S-aud ploaia răpăind
Și voinicii chiuind

S-aud brazii cum foșnesc,
Apele cum șopotesc,
Fluierașele la stîină,
Cum răsună
Și se-ngîină.

Și să strig cît oi putea,
Și strig din gură așa:
Trăiți, oameni, după voie
Că în groapă nimic nu e.
Trăiți oameni cum vă place,
Că țărînele-s sărace,
Vă dă somn fără sfîrșit,
Vreme pentru putrezit.

Cules de ION BICĂ în comuna I bănești-Mureș, de la Dan Florea.

Fosforul și viața

Istoria biologiei — știința care se ocupă cu studiul vieții plantelor și animalelor — arată că fosforul, întâlnit în scoarța Pământului, se găsește și în corpul plantelor și animalelor. Primul om de știință care a atras atenția asupra importanței acestui element în procesele vieții este savantul chimist Liebig, în cea de a doua jumătate a secolului trecut.

De atunci, oamenii de știință chimiști și biologi au cercetat îndeaproape importanța acestui element în viața organismelor vii.

Fosforul este luat de plante din sol sub formă de fosfați. Tot sub această formă sau alte combinații este luat și de animale și om prin alimentele pe care le ingerează. Astăzi, nimeni nu se mai îndoiește că de bogăția acestui element în sol depinde dezvoltarea armonioasă a culturilor, dacă bineînțeles sînt asigurate și alte elemente (sodiul, calciul, sulful, magneziul, fierul etc.) și alte condiții ale mediului ca lumina, apa și temperatura.

Fosforul este necesar creșterii plantelor, animalelor și omului, pentru reproducere. În cazul plantelor, s-a stabilit că fără fosfor nu are loc procesul de fotosinteză, în care plantele verzi fabrică substanțe organice din substanțe anorganice (bioxid de carbon, apă și săruri minerale cu azot și sulf) sub influența luminii solare. Nici respirația, proces caracteristic tuturor organismelor vii (plante și animale) în care se produce energia necesară vieții lor, nu are loc în lipsa fosforului.

Practica arată influența favorabilă a acestui element în formarea semințelor, fructelor, în acumularea de zahăruri în cantitate mai mare în boabele de struguri, în rădăcinile sfeclei de zahăr, de amidon în tuberculii de cartof. Tot practica mai arată că plantele alimentate cu cantități suficiente de fosfor sînt mai rezistente la boli și la intemperii (secetă și ger); fosforul favorizează grăbirea coacerii fructelor și semințelor, păstrarea mai bună a produselor agricole și horticole.

Dar cum se explică toate aceste efecte bune ale fosforului? La această întrebare, științele biologice ca fiziologia și biochimia răspund: prin faptul că fosforul participă la formarea celor mai felurite substanțe esențiale pentru viață cum sînt proteinele fosforate, fosfatidele,

acizii nucleici, unele enzime ale respirației etc.

Lipsa unuia dintre substanțele menționate, care nu s-ar forma din cauza lipsei fosforului în alimentația plantelor sau animalelor, duce la tulburări adînci, urmate mai devreme sau mai târziu de moarte. Plantele, de pildă, își opresc creșterea, frunzele lor rămîn mici și adesea se răsucesc și se pătează; pe ele apar pete roșcate sau striățiuni și cad prematur. La fel se întâmplă și cu fructele. Animalele și oamenii în lipsa fosforului rămîn cu oasele moi, au tulburări în respirație care duc apoi la o serie de maladii ce determină moartea lor.

Cunoscînd importanța fosforului în viața plantelor și a animalelor, omul a găsit și calea prin care să asigure acestora necesarul în acest element. El se asigură plantelor prin administrarea în sol de superfosfat, făină de oase sau cenușă, sau de îngrășăminte organice (gunoi de grajd, de păsări, turbă). În oceană, fosforul se găsește, în medie, în proporție de 2,5—11,2 la sută; în făina de oase — de 15—28 la sută; în gunoii de grajd în proporție de 0,19—0,28 la sută, iar în gunoii de păsări — de 2,2 la sută.

Aplicarea acestor îngrășăminte, pentru a fi eficiente pentru plante, necesită cunoașterea necesității plantelor, a relațiilor care se stabilesc între ele și solul pe care trăiesc.

Rezervele de fosfor ale solurilor trebuie reimprospătate mereu, sau eventual îmbogățite. În timpul celui de al II-lea război mondial cînd industriile de îngrășăminte fosfatice nu mai lucrau în condiții normale, cerința de fosfor pentru plante s-a făcut simțită cu putere la început la animale, apoi la oameni și în special la copii, în multe țări ale lumii. Ea a ajuns aproape totală în toamna anului 1942 și se făcea încă simțită în 1946. Astăzi problema fosforului intră în preocuparea unor organizații internaționale afiliate la O.N.U. cum ar fi, de pildă, U.N.E.S.C.O., care caută soluții eficiente pentru întreaga complexitate a problemei.

Prof. dr. doc. H. CHIRILEI
Institutul agronomic
„N. Băcescu”

Medicamente din toxine

Într-o cronică din 1706 a conchistadorului spaniol R. P. Saverio Clavigero, se arată cum patru soldați au găsit în jurul unui foc pescari indigeni de pe țărmurile Japoniei care își frigeau peștii Tetraodon după ce le scoasese ficatul. În ciuda sfaturilor indigenilor, unul din soldați a vrut ficatul acestui pește și l-a împărțit și celor din camarazii săi. Unul dintre ei a mîncat puțin, altul a mestecat, fără a înghiți, iar al treilea a luat numai bucata în mînă cu gîndul de a o mîncă mai târziu. Primul soldat — arată cronică — a murit într-o jumătate de oră, al doilea puțin timp după aceea, iar al treilea a rămas în stare de inconștiență pînă a doua zi.

De fapt, cînd vorbim despre venin sau animale veninoase, ne gîndim la șerpi. Cu toate acestea, din cele circa 800 specii de șerpi periculoși pentru om, nici unul nu este atît de veninos ca unele broaște, de exemplu. Astfel, veninul crotalului (cel mai temut șarpe) este de 30 de ori mai „slab” decît al broaștei de Columbia. Cu un singur exemplar din această veștită broască, indienii Choco otrăvesc 50 de săgeți a căror înțepătură este mortală. Broasca columbiană (numită de indigeni kakoi, după sunetele pe care le scoate), deși nu este mai mare de 3 cm, furnizează indienilor Choco cea mai activă otrăvă folosită la săgeți pînă în prezent: batrachotoxina. Aceste broaște sînt foarte greu de prins și numai copiii, care le imită perfect sunetele, reușesc să le descopere, după cîntec. Un specialist a extras de la 2400 broaște columbiene abia o treime de miligram de otrăvă. Extrem de puțin. Și totuși enorm dacă ne gîndim că numai o singură săgeată paralizată, în mai puțin de un minut, cel mai voinic leopard.

Și în lumea apelor există un număr impresionant de animale periculoase pe care omul caută să le cunoască. În mările calde, în special în vecinătatea Australiei, trăiește o meduză veninoasă extrem de periculoasă. Recent, la Cairns, un înotător care era aproape de țărm a fost auzit de către cei de pe plajă strigînd, apoi a fost văzut ieșind din apă împleticindu-se, iar după 3 minute a murit sub privirile mirate și neputincioase ale celor din

jur. Apropiindu-se, oamenii au observat pe brațele, picioarele și corpul lui, tentaculele fine ale acestei meduze aducătoare de moarte.

Alte vietăți periculoase prin veninul pe care îl conțin, sînt peștii. Toxina acestora poate acționa, uneori, fulgerător. Orice nu s-ar părea de ciudat, cel mai veninos pește — Tetraodon sau fugu — este atît de gustos încît japonezii, cu tot riscul, îl pescuiesc mult. Dar prepararea acestui pește — mare delicatessă — nu este permisă decît în anumite restaurante specializate și numai de către bucătari diplomați ai Ministerului Igienii Publice. Tetraodon sau fugu este cunoscut și sub numele de pește lună sau pește balon. Toxicitatea lui este cunoscută de către indigeni din timpuri imemorabile, iar europenii, după cum am arătat mai sus, au făcut cunoștință cu Tetraodon.

Se apreciază că o bombă de hidrogen de 1000 kg ar putea omorî 500.000 oameni, ceea ce ar însemna aproximativ 2 g pentru o persoană. Dar animalele „fabrică” substanțe și mai puternice: un miligram de tetradoxină răpune cel mai voinic atlet. Decît un kilogram de tetradoxină poate distruge populația unui oraș cu un milion de locuitori.

Oamenii de știință, care studiază toxinele produse de animale nu se gîndesc însă la această tristă posibilitate de folosire, ci la utilizarea în scopuri terapeutice, ca anestezice sau medicamente valoroase. Pentru că, în doze extrem de mici, ele pot fi salvatoare.

Prin analize speciale s-a putut izola, de curînd, tetradoxină, substanță dătătoare de moarte, care constituie așa cum arătam mai dîntre otrăvurile, cele mai puternice din cîte se cunosc. Asemenea substanțe producătoare de paralizii sînt cercetate, în ultimul timp, foarte mult pentru a se ajunge la prepararea lor în laboratoare. Obținerea lor pe cale artificială și în concentrații mai slabe ar putea aduce alinare multor bolnavi pe masa de operație, deoarece se speră realizarea unor anestezice puternice și a unor calmante eficiente.

E. MANTU

ACTUALITATEA ȘTIINȚIFICĂ

PROCEDEU DE FABRICARE A FOSFAȚILOR DE SODIU

Brevetat în Belgia și Franța și înregistrat pentru brevete în Anglia, R.F. a Germaniei și Japonia, noul procedeu românesc de fabricare a fosfaților de sodiu de puritate avansată sub formă de anhidră este invenția doctorului ing. Iuliu Moldovan de la Institutul de cercetări chimice din București. El permite obținerea fosfaților de sodiu de puritate comparabilă cu aceea a produselor rezultate din acid fosforic electrodinamic.

APARAT PENTRU CHIRURGIA OCHILOR

La Spitalul de oftalmologie din București a fost realizat de curînd primul aparat românesc de criochirurgie (chirurgie prin îngheț). Cu ajutorul lui, folosindu-se gaze inerte lichefiate, se realizează temperaturi care oscilează între minus 80 și 60 de grade C. necesare în timpul unor operații de ochi. Acest aparat de mare actualitate oferă practica chirurgicală oftalmologică o serie de avantaje față de alte procedee chirurgicale utilizate pînă în prezent de medicii români, deoarece, prin noua metodă operațiile de ochi sînt mai puțin dăunătoare globului ocular, nu se produc sîngerări, suturarea este mai ușor de realizat etc.

În prezent, colectivul de medici specialiști din Spitalul de oftalmologie folosește în mod curent și cu bune re-

zultate nouă aparat pentru operații de cataract, pentru rezolvarea unor cazuri de deslipire a retinei etc.

APA DIN ZĂPADĂ

Cu cîțiva ani în urmă, biofizicianul sovietic B.N. Rodimov din Tomsk a prezentat la Comitetul pentru descoperiri și invenții de pe lângă Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. o lucrare prin care aduce dovezi convingătoare asupra efectului pozitiv al apei provenită din topirea zăpezii asupra productivității plantelor și animalelor.

Rodimov a obținut o dublare a recoltei de castraveți și de ridichi de lună cultivate în seră, alimentate cu apă provenită din topirea zăpezii.

De la 2000 de găini cărora li s-a dat de băut apă provenită din topirea zăpezii a obținut pe lună o cantitate de ouă de 1,5 ori mai mare decît cea obținută de la 2000 de găini cărora li s-a dat apă obișnuită de conductă.

O scroafă adăpată cu apă provenită din topirea zăpezii a fătat purcei a căror spor zilnic în greutate a fost de 1,5 ori mai mare decît al purceilor obișnuți.

Rodimov dă și explicația acestui efect pozitiv al apei provenită din topirea zăpezii. El crede că apa provenită din topirea zăpezii își datorează acțiunea stimulatorie datorită cantității mai mici de „apă grea” pe care o conține față de apa obișnuită. Acest lucru ar contribui la o mai bună asimilare a substanțelor nutritive de către plante și animale.

Consultație la dispensarul din Ceacu — Ialomița

PICTORII DIN ARICEȘTII - RAHTIVANI

În urmă cu câțiva ani, în comuna Ariceștii-Rahtivani, una din cele mai mari comune din județul Prahova, a luat ființă, pe lângă căminul cultural, din inițiativa și sub îndrumarea învățătorului Ion Crăciun, directorul căminului, un cerc de artă plastică. Vreme de câțiva ani, cu pasiune și perseverență, în serile lor libere, țărani cooperatori, elevi, învățători și profesori, funcționari, talentați și îndrăgostiți de frumos, au căutat să deprindă tainele desenului și ale picturii. În fiecare an, ei organizau în sala căminului mici expoziții cu rezultatele muncii lor, lucrări nu lipsite de reale calități.

Anul acesta, după eforturile și sîrguința depuse, cînd la majoritatea membrilor cercului s-a făcut vizibil un cert progres, ei au organizat o expoziție mai amplă, cu numeroase lucrări, deschisă în sala mare a Consiliului popular comunal.

Ceea ce surprinde și bucură în această expoziție, pe lângă un bun meșteșug, este incontestabilul talent al celor mai mulți expozanți, faptul că din lucrările fiecăruia transpare o viziune proprie, un stil, o personalitate. Astfel, profesoara Ve-

ronica Diaconescu se dovedește o peisagistă dotată, sensibilă la surprinderea atmosferei specifice a locurilor, cu un colorit cald și armonios, învățătorul Ion Crăciun, un bun desenator, cu o linie precisă, sigură, incisivă. O pictură de mare sinceritate și cu efecte cromatice interesante realizează țăranul cooperativ Constantin Roslovschi. Dar cel mai autentic talent ni se pare a fi elevul Gheorghe Ciobanu, care expune de altfel și cele mai multe lucrări: peisaje, portrete, naturi moarte. El are un desen sigur, de mare rafinament și savoare în același timp, o pasiune pentru culorile tari, expresive, și o viziune naivă de o mare prospețime și sinceritate, optimistă, tonică.

Pentru a crea un cadru adecvat, lângă picturi au fost expuse și o seamă de cusături, broderii și țesături (covoare, carpete, fete de mese etc.) lucrate de țărânci cooperatoare, în tradiționalul stil prahovean, din care se remarcă cele lucrate de Sofia Niță, Aneta Nicolescu, Ana Marinchescu.

ION TĂTARU

În atenția dirijorilor

MUZICA CORALĂ ROMÂNEASCĂ *

Vol. II

De curînd, Casa centrală a creației populare a editat cel de-al II-lea volum al culegerii „Muzică corală românească” (primul volum a apărut la sfîrșitul anului trecut). În mînunchind 21 de melodii valoroase, cu o diversă arie tematică, culegerea apare într-un moment cînd formațiile corale sînt angrenate în întrecerea prilejuită de cel de al IX-lea Concurs artistic, oferindu-le astfel posibilitatea să-și îmbogățească repertoriul cu noi cîntece. Dirijorii găsesc în această culegere bucăți melodice cum ar fi, de pildă, „Seara pe deal” de compozitorul Vasile Popovici, pe versuri de Mihai Eminescu, „Frunză verde-amărăcină”, de Paul Constantinescu, pe versuri populare, „Doruleț, dorulețule”, de Ioan D. Chirescu pe textul cunoscutului cîntec popular cu același titlu, „Cîntecul cununei”, de Tiberiu Brediceanu și altele. Ei își pot alege cîntecele nu numai în funcție de forțele de care dispun formațiile corale respective, ci și de specificul local, culegerea punîndu-le la îndemînă melodii inspirate din bogatul nostru tezaur folcloric.

* Culegere alcătuită de Gheorghe C. Ionescu

„FOLCLOR DIN MOLDOVA”

Editura pentru literatură a încredințat profesorului Gh. Ivănescu și tui V. Șerban sarcina de a selecta și reuini pentru editare culegerile de folclor pe care le-a făcut Mihai Costăchescu în satele Golești și Sinești, începînd din anul 1900.

Folclor din Moldova este titlul celor două volume pe care editurile le oferă acum cititorilor. În primul volum este reunit materialul cules de M. Costăchescu, iar în volumul doi, alcătuit din două părți, sînt cuprinse culegerile lui Ionel Opreșan; Folclor din Moldova de jos și a lui Cîrstean Stelian Folclor din Moldova de sus, din părțile Vicovului.

În primul volum alcătuit din patru capitole: „Cîntece populare din Golești, Sinești și alte sate din județul Iași”; „Cîntece populare, orașii, colinde; ghicitori și descîntece din Moldova și Muntenia”; „Alte cîntece populare, orașii, descîntece din Moldova și Muntenia”; și în fine partea ultimă, „Cîntece populare-scrisori din primul război mondial”. Întreaga culegere are o mare valoare atît din punct de vedere istoric și folcloric, dar mai ales sînt extrem de prețioase, fiind

unicate, cîntecele populare-scrisori scrise de soldați familiilor lor.

Volumul al doilea se deschide cu folclor din Moldova de jos, cules de Ionel Opreșan, tînr cercetător la Institutul de istorie și teorie literară, între anii 1957—1966. Autorul a înregistrat toate formele de lirică populară, plecînd de la conceptul și certitudinea că folclorul se găsește pe drumul unei prefaceri care-l depărtează de formele originale.

Partea a doua a acestui volum, reunește lirica brodată pe toate motivele de circulație în popor, din părțile Vicovului, veche comună situată pe apa Sucevei. Culegerea a fost făcută de Cîrstean Stelian în anul 1960. Tema cea mai frecventă întîlnită în culegerea sa este a cîntecelor de dor, de dragoste și de lume. Mai întîlnim însă și cîntece de jale, satirice, de noroc, de cădănie și de război.

Prin natura lor aceste volume se adresează marelui public doritor să cunoască tezaurul folcloric al poporului român.

RODICA ZANK

Jucînd la loz în plic

puteți cîștiga imediat autoturisme de diferite mărci și capacități și premii în bani.

LA SERIILE SPECIALE (6 LEI)

Autoturisme: „Dacia 1100”, „Moskvici 408”, Skoda 1000 M.B., „Trabant 601” ș.a.

LA SERIILE OBISNUITE (3 LEI)

20 000 lei

10 000 lei

5 000 lei

2 000 lei

1 000 lei ș.a.

Simplu, practic și avantajos: LOZ ÎN PLIC!

PENTRU
TESĂTURI
DIN
BUMBAC
ÎN
ȘI CÎNEPĂ

DERO
SUPER

Fabrica „DERO” PLOIEȘTI vă oferă spre cumpărare produsele „ALBA SUPER” și „ALBA LUX” în noile ambalaje „DERO SUPER” și „DERO LUX”, la aceleași prețuri.

Datini de muncă

Ideea muncii creatoare și împlinită și-a găsit în cultura populară românească materializări de profundă semnificație umană și de deosebită valoare artistică. Alături de cîntecele de muncă și de collinde, proverbele constituie străvechi mărturii ale respectului acordat din totdeauna muncii, cel dintîi reazem al existenței omenești: „Munca e brătară de aur”, „Munca e blagoslovită / Cînd te ții de ea ai pită”. De asemenea, pe tiparele largi ale multitudini de activități productive pe care le-a dezvoltat, de la obirșii, poporul român, s-a țesut o strălucitoare canava de datini de muncă. Putem spune că nu există vreo ocupație tradițională care să nu-și fi creat obiceiul și un folclor propriu.

Cu atât mai mult, în acest început de primăvară, răstimp al dezlănțurii naturii și puterilor omenești, irump datinile de muncă, din vremuri imemorabile, în întreaga bogăție și varietate a lor, aducînd mereu un suflu fînnoitor de hărnicie, un dor răscolitor de împlinire.

Munca este un prilej sărbătoresc: ne-o dovedește obiceiul din bătrîni al „Pornirilor plugului”, celebrat într-un cadru festiv. Munca este un criteriu prin care se judecă omul, aceasta fiind temelia datinilor „Alegerii craului” sau „Plugarului”, prin care sînt cinstiți acei flăcăi ce au ieșit cei dintîi la arat.

Din adîncurile acestui tezaur atrage însă, cu deosebire, atenția o străveche datină care constituie însuși cadrul de desfășurare al muncilor însuflețind, în același timp, momente de celebrare colectivă. Este vorba de tradiționalele „tovărășii”, care purtau, prin diverse părți ale țării, și alte nume semnificative: „ortăci” „pe-ajutat”. Reprezentînd o manifestare a funcției de organizare colectivă a muncii în cadrul satului românesc, în evoluția sa istorică, aceste asocieri productive îndătinat, constituite prin libera înțelegere, aveau nobilul scop de a înlesni, printr-o cît mai largă într-ajutorare, eforturile de muncă ale celor care le încheagau. În același timp, ele aveau profunde implicații sociale, fiind considerate „ca un fel de prietenie”, valorificînd astfel norme de conduită etică: „Ți-ai băgat în plug, e ea și cînd te-ai cununa cu unul”. Pentru perioade mai vechi, acestea constituiau și forme de solidaritate socială ale țărănimii sărăcite.

Importanța pe care o aveau „tovărășile” reiese și din faptul că ele și-au găsit utilizarea în majoritatea muncilor agricole (arat, prăgit, coșit, secerat) și pastorale. Organizarea activității în cadrul acestor asocieri, consemnată de legi nescrie, dar păstrată cu sfințenie, avea la bază respectarea neștirbită a intereselor fiecărui participant și valorificarea experienței de muncă colectivă.

Pe de altă parte, principalele momente ale muncii în „tovărășie”, deveneau adevărate sărbători populare, materializări ale optimismului colectiv, după cum înțelegem și din această urare care se obișnuia la încheierea aratului: „...Să trăim să mai jugăm / Și din alt timp / Și răstimp”.

ALEXANDRU POPESCU

CUM SĂ NE

PĂSTRĂM AUZUL

Printre darurile cu care natura l-a înzestrat pe om, auzul este, fără îndoială, unul dintre cele mai importante. El se realizează cu ajutorul urechii, care, din punct de vedere anatomic, este compusă din trei părți principale: urechea externă, urechea medie și urechea internă.

Aproape toate bolile urechii, dac temporar sau definitiv la scăderea auzului.

Astfel, prezența unui simplu dop de cerumen la nivelul conductului auditiv poate da o ușoară scădere a auzului, care de multe ori apare brusc după baie. În acest caz, e bine ca bolnavul să nu încerce să se curețe singur cu bețe de chibrit sau alte obiecte ascuțite, deoarece poate leza foarte ușor timpanul și apare o infecție, care de multe ori duce la otită.

De asemenea, pătrunderea unor obiecte în ureche, în special la copii (mărgele, boabe de porumb) sau a unor mici musculițe, duce la ușoară scădere a auzului și la senzații foarte neplăcute, dureri de cap etc.

Atît în primul cît și în al doilea caz, suferindul trebuie să se prezinte fără întârziere la medicul specialist ORL — singurul care poate rezolva cu succes aceste probleme.

În sezoanele reci — iarna, primăvara — trebuie să ne ferim de guturairi repetate sau gripă, iar odată apărute, tratate energic, după indicațiile prescrise de medic. Infecția din gît sau nas, poate ajunge uneori, pe calea unui canal denumit trompa Eustache, la ureche, dînd otită. Otita este o infecție acută la nivelul urechii medii, care netratată corect poate duce la o serie de complicații ca: meningite, septicemie etc.

De aceea, în caz de durere bruscă apărută la ureche, în timpul unei răceli, și însoțită de ușoară scădere a auzului, trebuie să ne adresăm fără întârziere medicului specialist ORL.

Auzul mai poate fi vătămat și în cazul folosirii unor substanțe medicamentozose toxice, cum ar fi streptomicina sau neomicina, care atacă nervul auzului.

Prin urmare, aceste medicamente nu se vor folosi fără avizul medicului și numai în cazuri de strictă necesitate (cum ar fi TBC, de exemplu).

Uneori, munca în zgomot poate duce cu timpul la o scădere a auzului. E bine ca în aceste cazuri să se pună în ambele urechi cîte un tampon de vată muiată în puțin ulei.

Auzul mai poate fi vătămat și prin traumatisme auriculare sau chiar printr-o simplă lovire cu palma la nivelul urechii, ce poate duce la ruperea timpanului, însoțită de hemoragie. Și-n aceste cazuri ne vom prezenta de urgență la medicul specialist.

Am enumerat mai sus numai cîteva din cele mai frecvente cauze care pot duce la scăderea auzului pe care înlăturîndu-le, ne putem apăra auzul, acest simț atît de necesar omului pentru buna desfășurare a activității lui de zi cu zi.

Dr. IOAN SANDU
medic specialist
la Spitalul Colțea — București

COSTUME NAȚIONALE

II

Continuînd tradiția anilor trecuți de a ilustra în filatelic frumusețea portului popular românesc, Direcția Generală a Poștelor pune în circulație o nouă emisiune „Costume naționale”.

Cele 6 valori, care formează seria, fac cunoscute costume populare din județele Argeș, Dolj și Timiș, costume remarcabile prin coloritul și croiala lor.

În cadrul seriei valorile au fost depuse astfel:

— 5 bani — costum femeiesc din județul Dolj;
— 40 bani — costum bărbătesc din județul Dolj;

— 55 bani — costum femeiesc din județul Argeș;
— 1 leu — costum bărbătesc din județul Argeș;

— 1,60 lei — costum femeiesc din județul Timiș;
— 2,40 lei — costum bărbătesc din județul Timiș.

Mărcile vor fi tipărite în sistem offset în 4 culori pe hîrtie specială.

magazin

PĂCĂLELI DE 1 APRILIE PĂCĂLELI DE 1 APRILIE

AFIȘ

Căminul cultural anunță că după o lungă hibernare, care a durat o iarnă, deschide stagiunea de primăvară cu o mare manifestare.

Brigada artistică va prezenta un program axat în întregime pe problemele comunei.

Corul format din 154 de persoane va cînta pe patru sau mai multe voci.

Echipa de dansuri va interpreta numai jocuri locale.

Taraful va tarafa cîntece cerute de spectatori. Conferințe la discreție.

În încheiere va rula un film artistic realizat de cine? — clubul nostru.

Sînt admiși în sală numai spectatorii cu un dezvoltat simț umoristic.

Manifestarea va avea loc în ziua de 1 aprilie.

Scurt istoric

Primul om care a fost păcălit se numea Adam. Cînd a primit un anume fruct, Adam a întrebat: „Ce este acesta?” și Eva i-a răspuns: „Un măr” deși era de fapt fructul oprit.

Obiceiul se mai păstrează și astăzi: la piață se vind niște fructe rotunde și putrede denumite, probabil numai prin tradiție — mere.

În epoca de piatră, oamenii se păcăleau între ei spunînd că vine un dinozaur. Pînă se dumireau, sprietură era grozavă. Astăzi este de-ajuns să-i spuneți gestionarului că vine o inspecție. Efectul va fi același.

Cea mai ilustră păcăleală care ne-a rămas din epoca feudală este replica: „Plec în războiul de 100 de ani”. Evident, omul nu avea de unde să știe că războiul va dura 100 de ani. Acum, oamenii reușesc să aprecieze mai bine timpul și se mulțumesc să spună: „Plec să rezolv o cerere”.

După ce am făcut această scurtă incursiune în trecut, pentru a dovedi că păcăleala nu a fost inventată de trustul care a promis că termină construcția căminului cultural încă de acum doi ani, o să mă opresc puțin asupra însemnătății zilei de 1 aprilie.

În această zi, mincișoșii nu mint ci păcălesc, don-juanii pot face cele mai înflăcărâte declarații de dragoste, șoferii de la D.G.T.A. nu te lasă să aștepți în stație ci te păcălesc, iar cititorii pot afirma că le-a plăcut acest material.

A. CROITORU